

Winder og Pentaxbajonet

Cosina CS-1 spejlrefleks er usædvanlig. Det er nemlig et manuelt kamera, hvortil man som tilbehør kan købe automatikken i en lille kasse for sig.

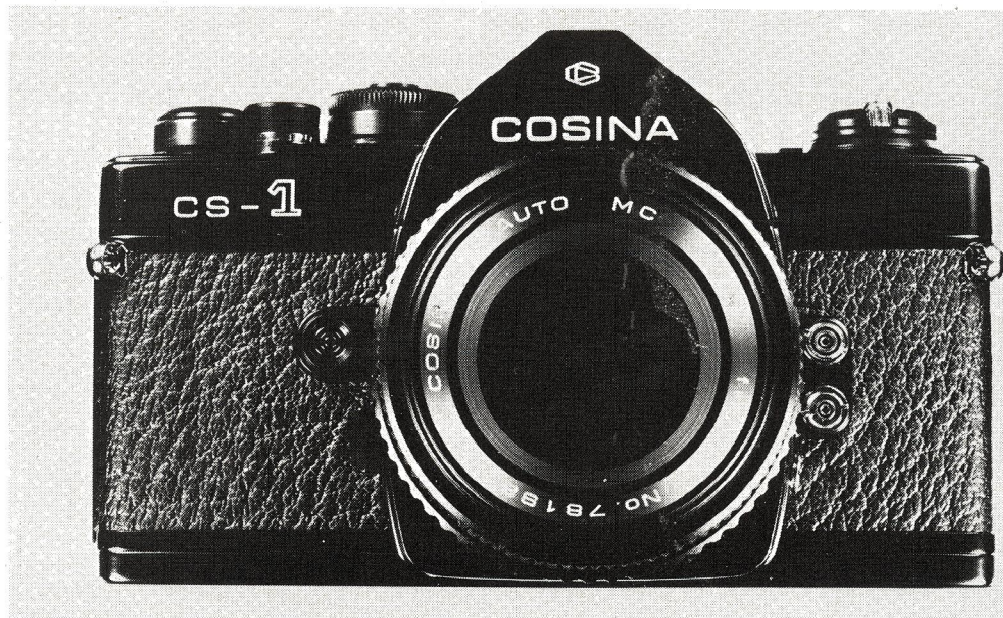
Tekst og foto:
H. S. de Kue

SLR - Test

Før jeg fortæller mere om den spændende lille kasse, der kan sættes i apparatets blitzsko, må jeg først beskrive selve kameraet. Det har en elektronisk lukker, der indstilles manuelt. Elektronisk vil sige, at man med lukkertidsknappen ikke kobler noget om i mekanikken, men at man drejer på en omskifter, som tilslutter de forskellige små kondensatorer, der hver svarer til en bestemt lukkertid.

Når man har drejet filmen frem til næste billede, kan man tænde for lysmåleren i søgeren, ved at trykke udløserknappen lidt ind. Øverst i søgeren lyser enten en grøn lysdiode eller en af de to røde pile. Den pil, der lyser, peger i den retning, man skal dreje på blænderingen, for at få den rigtige lysmængde på filmen. Man drejer bare, indtil den røde pil slukker og det grønne lys tænder. Hvis man slet ikke kan få det grønne lys til at tænde, skal man vælge en anden lukkertid, men det er sjældent nødvendigt. Man stiller jo normalt lukkeren på 1/125 eller 1/250 ved udendørs fotografering i godt lys og så klarer blænderen hele området fra lys til mørk.

Lysmåleren slukker, så snart man slipper udløserknappen, så der bruges ikke unødvendig strøm fra batteriet. Der er altså egentlig ingen grund til at slukke med kameraets »hovedhane«.

Lysmålerens område

På lukkertidsknappen indstiller man også lysmåleren til filmens følsomhed i ASA (bag på kamerahuset er en omregningstabel til DIN-grader). For filmhastigheder mellem 25 og 200 ASA kan lukkertidsknappen stilles på alle tider fra 1/1000 til 4 hele sekunder. Stiller man på 400 ASA, blokeres knappen efter 2 sek. Ved 800 ASA kan man kun dreje lukkertidshjulet til 1 sek. og så videre, så man aldrig kan indstille udenfor lysmålerens område. Ved 3200 ASA går lukkertidsknappen således kun til 1/4 sek.

Automatikken

Hvis man vil bruge Cosina CS-1 som automatisk kamera, køber man en AEC-adapter, der skal sættes i blitzskoen og som desuden via et lille kabel skal forbindes med et lille stik, der ligner en blitzkontakt.

AEC-adapteren har et lukkertidshjul med en grøn og en hvid talrække. Man drejer kameraets lukkertidsknop på det samme tal som adapteren og så kan de to lukkertidshjul komme i indgreb med en stift. Den hvide talrække er til Cosina CS-1, den grønne til Cosina CSM, som er beskrevet i Fo-

to og Smalfilm, november 1978.

Når man trykker udløserknappen et lille stykke ind, lyser en af de røde pile i søgeren. I samme øjeblik drejer den lille motor i AEC-adapteren lukkertidsknappen til den rigtige eksponeringstid, passende til ASA, lysforhold og blænde. Pilen slukker og det grønne lys i søgeren tænder. Det går ret kvikt. Kun skal man lige huske, at vente et sekund, hvis man skyder i dagslys udenfor og lukkeren endnu står på f.eks. 1/8 sek. fra en indendørs optagelse uden blitz.

Winderen

Den lille motor vejer knapt 200 gram uden de 4 små batterier á 25 gram. Med friske batterier kan man skyde 2 billeder pr. sekund på de korte lukkertider. Det er som om batterikammeret godt kunne have været en millimeter længere. Man skal nemlig presse godt til, for at få låget sat på. Den fingerskrue, der skal sikre dækslet, er ikke nem at få fat i.

Udløserknappen

En ting er jeg utilfreds med, nemlig udløserknappen. Når den nu sidder så tæt ved lukkertidsknappen, burde udløserknappen være

meget højere. Som det er nu, får fingeren altid fat i lukkertidshjulet og skal derefter grave sig frem til den lille, lave udløserknop.

Se de to billeder, der viser at Cosina CSM har en meget højere udløserknop, som man nemt kan trykke på. Endnu værre bliver det med Cosina CS-1, når der sættes AEC-adapter på.

Hvis der havde været trådudløsergevind i udløserknappen, ville jeg have skruet en soft-udløser i. Det er et fikst lille tilbehør, som enhver fotohandler har liggende og som passer til de fleste kameraer (spørg efter Rowi nr. 8 eller Kaiser nr. 6152). Men da Cosina har trådudløsergevind et helt andet sted, måtte jeg finde på en helt anden løsning til den praktiske test. Jeg skruede derfor et pistolgreb i kameraets stativgevind. Pistolgrebet (Rowi nr. 1102 eller Kaiser 6001) har en indbygget trådudløser og så går det meget kvikkere, da pistolgrebet giver en meget stabil kameraholdning.

Trådudløsertilslutningen på kamerahuset virker som på Minolta XG/XD. Selv om det er et spids gevind (»konisk gevind«) til en almindelig mekanisk trådudløser, er det en elektrisk kontakt.

Helhedsvurdering

Den manuelle indstilling med lysdioderne går så nemt, at man ikke fristes til at købe AEC-adapteren - for hvor skal man så gøre af sin elektronblitz? Udløserknappen: se tekst. Øskner til bæreremmen sidder desværre i vejen for mine fingre, så det skal man nok lige prøve sig frem med, før man falder for en Cosina.

Tekniske data

Type: Enøjet spejlrefleks, manuel, med elektronisk lukker.

Fabrik/importør: Cosina, Japan/Isak Trading, Hillerød.

Lukker: Vandret kørende stoflukker, 1/1000 til 4 sek. og »B« for langtidsoptagelser.

Lysmåling: Gennem objektivet, ved fuld blændeåbning, med CdS-celle.

Blitzoptagelser: X-kontakt til elektronflash både i skoen og til kabel, kan bruges ved lukkertid 1/60 sek.

Batterier: Kamerahuset 2 stk. 1,5 volt sølvoxyd, winderen 4 stk. 1,5 volt (almindelig størrelse AA), AEC-adapter 1 stk. 6 volt Varta type 28 PX.

Priser: Kamerahus med normalobjektiv 1,7/50 mm cirka kr. 1895. AEC-adapter kr. 485. Winder kr. 695. Vidvinkel 2,8/28 mm kr. 795. Tele 2,8/135 mm kr. 795. Tele 3,5/2005 mm kr. 995. Zoom 3,5/35-105 mm kr. 1995. Zoom 70-210 mm kr. 1895.

Lukkertest Cosina CS-1

Eks.tal	Kamera 1	Kamera 2	Kamera 3
4 sek	excellent	excellent	excellent
2 sek	excellent	excellent	excellent
1 sek	excellent	excellent	excellent
1/2	excellent	excellent	excellent
1/4	excellent	excellent	excellent
1/8	excellent	excellent	excellent
1/16	excellent	excellent	excellent
1/32	excellent	excellent	excellent
1/64	excellent	excellent	excellent
1/128	excellent	excellent	excellent
1/256	excellent	excellent	excellent
1/500	excellent	excellent	+ 11
1/1000	+ 8, + 12, ÷ 4	excellent	+ 15

Lysmålerest

LV 9	0	÷ 1/2	÷ 1/4
LV 15	0	÷ 1/4	÷ 1/2

Automatiktest

LV 9	÷ 0,4
LV 15	+ 0,1

Klarsignalet lyste lidt for længe. På det ene kamera over 1/1 blændetrin, og på de to andre over 1/2 blændetrin.

Under testen afprøvedes kun en lukkertidsmotor, hvorfor der kun er et sæt testresultater for automatisk eksponering.

Fakta om testmålingerne

Testmålingerne er foretaget i samarbejde mellem FOTO&Smalfilm og et af landets største fotoværksteder, fa. S.E. Svendsen. Følgende er kontrolleret: Lukkertid, lysmåler, matskivejustering, afstandsskala, blitzkontakt, springblændemekanisme, selvudløser og blændeåbning.

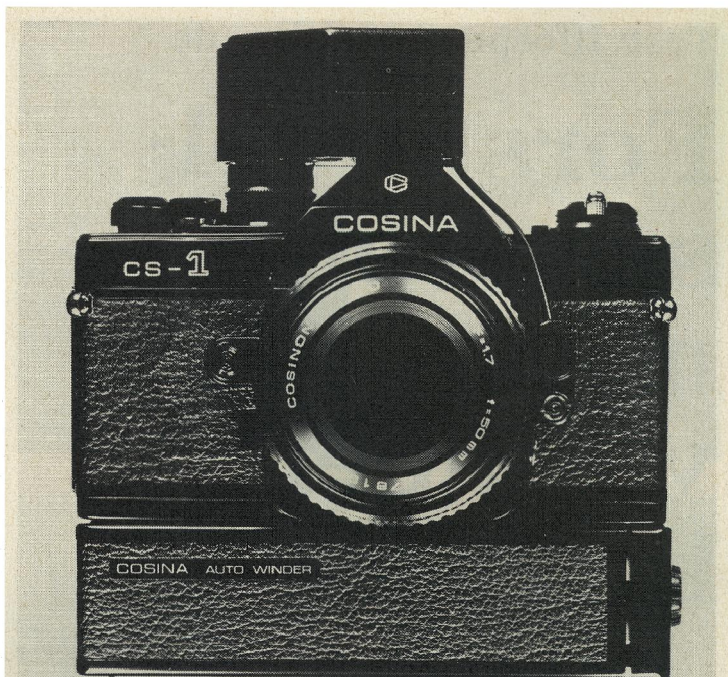
Lukkertidstesten er foretaget på et elektronisk instrument, der måler eksponeringen 3 forskellige steder i filmplanet samtidig. Lukkertiden er perfekt, hvis den ligger mellem plus 10 % og minus 16 % af den korrekte eksponeringstid - svarende til plus/minus 1/4 blænde. Excellent i skemaet betyder, at den målte eksponeringstid har ligget indenfor plus/minus 1/8 blænde, hvilket svarer til plus/minus 8 %. Plus 40 % og minus 30 %, svarer til plus/minus 1/2 blænde, mens plus 100 % og minus 50 % svarer til plus/minus 1 blænde.

To tal med bindestreg imellem, eksempelvis + 4-12 betyder, at lukkertiden ved den pågældende indstilling ikke er konstant, men svinger mellem minus 4 % og plus 12 % - svarende til omkring 1/4 blænde, 3 tal med kommaer mellem betyder, at eksponeringen ikke har været helt jævn over filmfladen. Hvis talrækken eksempelvis er + 17,8,4 betyder det, at første del af billedet underbelyses 17 %, mens midten overbelyses 8 %, og sidste del overbelyses 4 %. I dette tilfælde forekommer en eksponeringsvariation fra begyndelsen til midten på ca. 1/3 blænde.

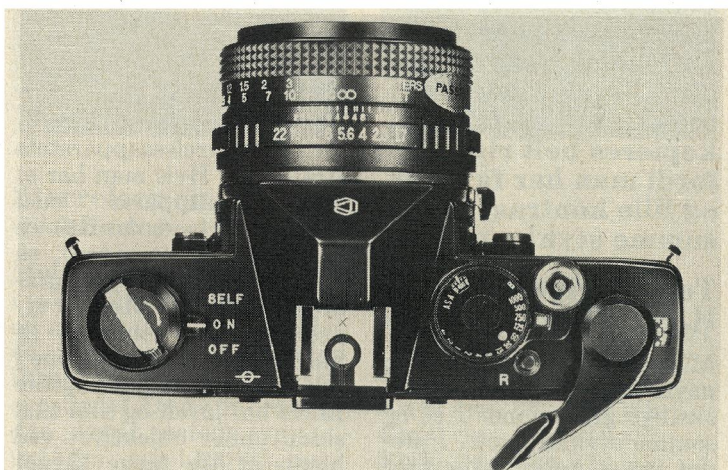
Ved automatiske kameraer kontrolleres valget af lukkertid-blændekombination ved to lysstyrker (LV 9 og LV 14). Måleresultatet udskrives som lysværdital, + 0,2 betyder således 1/5 blændes overbelysning, mens + 1,0 betyder 1/1 blændes underbelysning. Ved denne test er det både lysmålerautomatik, lukker og springblænde, der har indflydelse på resultatet. Derfor bruges samme objektiv ved testen af alle tre kameraer.

Kontrollen af lysmåler foregik i en finjusteret lyskasse. Afstandsskalaen kontrolleredes med en såkaldt kollimator. Blændeåbningen kontrolleredes ved simpel sammenlignende bedømmelse, hvorfor evt. påvisninger af fejl må tages med et vist forbehold.

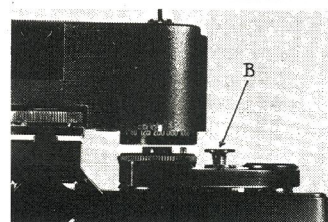
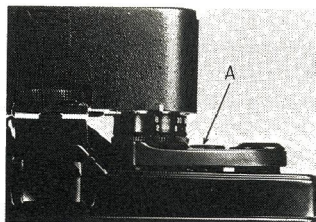
Fa. S. E. Svendsen har kun ansvar for kontrolmålingerne, mens subjektive bedømmelser af f.eks. lysstyrke i søger, spejlstyrker, betjeningskomfort og mekanisk kvalitet udelukkende skyldes FOTO&Smalfilm.

Cosina CS-1 har en kompakt winder, der kan køre cirka 2 skud pr. sekund. Hvis man bruger AEC-adapteren ovenpå kamerahuset, skal en eventuel blitz sættes på en skinne.

I venstre side sidder strømafbryderen for batteriet. Samme knap bruges også, når man vil bruge selvudløseren. I højre side lukkertidsknappen og DIN/ASA indstilling. Når filmen skal spoles tilbage i patronen, skal man trykke på den lille knap R (som de fleste andre kameraer har i bunden).

Udløserknappen på den nye Cosina CS-1 er ikke så nem at få ram på (se pilen A). På Cosina CSM er den bedre udformet (se pilen B).

